

สมรรถนะการผลิตและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของไก่ลูกผสมพื้นเมือง(ซี)

The productive performance and economic benefits return of crossbred native chicken (Chee)

ดวงนภา พรหมเกต^{1*}, ขนิษฐา เรืองวิทย์ยานุสรณ์¹, ทศน์วรรณ สมจันทร์¹, ทรงศักดิ์ จำปาหวะตี¹
Doungnapa Promket¹, Khanitta Ruangwittayanusorn¹, Tassawan Somchan¹, Songsak
Chumpawadee¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสมรรถนะการผลิตและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของไก่ลูกผสมพื้นเมืองซี โดยใช้ไก่ลูกผสมพื้นเมืองพันธุ์ซี อายุ 1 วัน จำนวน 2 กลุ่มพันธุ์ คือ (Broilers + Layers) × Chee; LBC และ (Shanghai Road Bar + Layers) × Chee; LSRBC ทั้งหมด 200 ตัว ได้รับอาหารที่มีระดับโปรตีน 21 เปอร์เซ็นต์ มีระบบการเลี้ยงแบบเปิด ในคอกปิด ชั่งน้ำหนักเริ่มต้น และชั่งน้ำหนักในทุกๆ 1 สัปดาห์ ใช้ระยะเวลาในการเลี้ยง 8 สัปดาห์ นำข้อมูลมาหาค่า น้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นเมื่ออายุ 8 สัปดาห์ (BWG) อัตราการเจริญเติบโตต่อวันเมื่อไก่มีอายุ 8 สัปดาห์ (ADG) ประสิทธิภาพการใช้อาหาร (FCR) และผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ผลการทดลองพบว่า การเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมืองซีกลุ่ม LBC มีน้ำหนักตัวเมื่ออายุ 1-8 สัปดาห์ อยู่ระหว่าง 45.800 – 1,133.780 กรัม และ LSRBC อยู่ระหว่าง 38.128 – 800.960 กรัม ค่าน้ำหนักตัวที่เพิ่ม 0-8 สัปดาห์ ไก่กลุ่ม LBC และ LSRBC มีค่าเท่ากับ 1,087.980 และ 762.840 กรัม ตามลำดับ ค่าการเจริญเติบโตต่อวันที่อายุ 8 สัปดาห์ ไก่ LBC มีค่า 19.430 กรัม/วัน และไก่ LSRBC มีค่าเท่ากับ 13.622 กรัม/วัน ค่าอัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นเนื้อไก่อกลุ่ม LBC มีค่าต่ำกว่าไก่อกลุ่ม LSRBC มีค่าเท่ากับ 2.075 และ 2.442 ตามลำดับ ลักษณะผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของไก่อกลุ่ม LBC มีค่าผลตอบแทนการขายต่อตัว (SBR) ในไก่อกลุ่ม LBC มีค่าสูงกว่าไก่อกลุ่ม LSRBC คือ 102.038 และ 72.088 บาทต่อตัว ตามลำดับ ค่าผลตอบแทนกำไรสุทธิต่อตัว (NPR) ไก่อกลุ่ม LBC มีค่าเท่ากับ 76.443 บาทต่อตัว ซึ่งสูงกว่าไก่อกลุ่ม LSRBC (30.188 บาทต่อตัว) เมื่อพิจารณาถึงต้นทุนค่าอาหารในการเปลี่ยนเป็นน้ำหนักของไก่ โดยใช้ค่า Feed cost per gain, FCG พบว่าไก่อกลุ่ม LBC มีค่าเท่ากับ 25.598 บาทต่อตัว แต่ไก่อกลุ่ม LSRBC มีต้นทุนทางด้านอาหารในการเปลี่ยนเป็นน้ำหนักตัวเท่ากับ 41.898 บาทต่อตัว ซึ่งมีค่าที่สูงกว่า ไก่อกลุ่ม LBC ซึ่งจะเห็นได้ว่าไก่อกลุ่ม LBC มีสมรรถนะการผลิตและค่าผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ดีกว่าไก่อกลุ่ม LSRBC

สำคัญ: สมรรถนะการผลิต ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ไก่อลูกผสมพื้นเมือง

¹ อาจารย์, สาขาวิชาสัตวศาสตร์ คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จ. มหาสารคาม 44000

¹ Lecturer, Department of Animal Science, Faculty of Technology, Mahasarakham University, Mahasarakham, 44000 Thailand.

* Corresponding author: Doungnapa Promket, Department of Animal Science, Faculty of Technology, Mahasarakham University, Mahasarakham, 44000 Thailand.

Abstract

The objective of this research were to study productive performance and economic benefits return of crossbred native chicken (Chee) using 200 crossbred native chickens device 2 groups: LBC and LSRBC. Their feeding 21% protein and body weight were recorded every week during 56 days of experiments and calculate body weight gain (BWG), average daily gain (ADG); feed conversion ratio (FCR) and economic benefit return. The results showed that, the body weight 1-8 weeks of LBC between 45.800 – 1,133.780 g and LSRBC between 38.128 – 800.960 g. The body weight gain (BWG) of LBC and LSRBC were 1,087.980 and 762.840 g, respectively. Average daily gain (ADG) of LBC was 19.430 g/d and LSRBC was 13.622 g/d; Feed conversion ratio (FCR) of LBC was lower than LSRBC (2.075 and 2.422, respectively). Economic benefits return traits; SBR of LBC was higher than LSRBC (102.038 and 72.088 bath/bird, respectively). NPR of LBC (76.443 bath/bird) was higher than LSRBC (30.188 bath/bird); Feed cost per gain (FCG) of LBC (25.598 bath/bird) was higher than LSRBC (41.898 bath/bird). Therefore, LBC showed higher productive performance and economic benefit return than LSRBC.

Keywords: Productive performance, Economic benefit return, Crossbred native chicken

บทนำ

ไก่พื้นเมืองที่เป็นที่นิยมของผู้บริโภค เนื่องจากรสชาติดี เนื้อแน่นและมีไขมันน้อย¹ แต่อย่างไรก็ตาม ไก่พื้นเมืองมีราคาสูงกว่าไก่กระทงประมาณ 20 – 30 %² นอกจากนี้ไก่พื้นเมืองมีอัตราการเจริญเติบโตต่ำ ดังนั้นจึงมีการผลิตที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด สมรรถภาพการขยายพันธุ์ต่ำ³ สำหรับไก่ทางการค้ามีจุดเด่นในด้านการเจริญเติบโตที่เร็ว แต่เนื้อมีลักษณะที่เปื่อยยุ่ย และรสชาติจืด จึงไม่เป็นที่นิยมของผู้บริโภคมากนัก แนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงมีการผลิตไก่ลูกผสมพื้นเมือง โดยการผสมข้ามกับไก่พันธุ์ที่ให้การเจริญเติบโตที่ดี และสามารถให้ไข่ได้ตก เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการผลิต แต่ยังคงได้ลักษณะที่ดีในด้านคุณภาพเนื้อของไก่พื้นเมือง จากการตรวจเอกสาร พบว่าไก่พื้นเมืองลูกผสมมีประสิทธิภาพ การผลิตในด้านต่าง ๆ สูงกว่าไก่พื้นเมือง แต่ด้อยกว่าไก่เนื้อ และมีเปอร์เซ็นต์ซากและความเหนียว ไม่ต่างกับไก่พื้นเมืองแท้⁴ ปัจจุบันได้มีการพัฒนาพันธุ์ไก่พื้นเมืองทั้งหมด 4 สายพันธุ์ คือ ไก่ประตูหางดำ ไก่เหลืองหางขาว ไก่แดง และไก่ซี จากรายงานการวิจัยพบว่า ไก่ซี มีลักษณะเด่น คือ มีสีขาว มีรูปร่างสูงโปร่ง คล่องแคล่ว ว่องไว เพศผู้มีน้ำหนักเมื่อโตเต็มที่ เท่ากับ

2,647.5 กรัม นอกจากนั้น ไก่ลูกผสมซีกับสายพันธุ์การค้ำมีน้ำหนักเมื่อ 8 สัปดาห์ สูงกว่าลูกผสมของพ่อประตูหางดำ, เหลืองหางขาว และแดง⁵ รายงานว่า ไก่ซี ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตดีในช่วง 8 สัปดาห์ จึงน่าจะเป็นพันธุ์ที่เหมาะสมในการนำมาผลิตเป็นพ่อพันธุ์ เพื่อผลิตลูกผสมที่มีการเจริญเติบโตที่ดี การศึกษา⁶ ได้รายงานน้ำหนักไก่มีชีวิตที่ตลาดต้องการอยู่ในช่วง 0.9-1.2 กิโลกรัม น้ำหนักไก่สดที่ต้องการอยู่ในช่วง 0.8 – 1.0 กิโลกรัม จากคุณสมบัติที่ดีของไก่พื้นเมือง และไก่พื้นเมืองลูกผสม จึงได้มีความพยายามในการสร้างไก่พื้นเมืองสายพันธุ์ที่ตอบสนองความต้องการของตลาด ในการผลิตเป็นไก่ลูกผสมพื้นเมืองทางการค้า การคัดเลือกหาสายแม่พันธุ์ที่มีความเหมาะสม ทั้งยังสามารถผลิตไก่ลูกผสมพื้นเมือง โดยมีพ่อพันธุ์เป็นไก่พื้นเมืองแท้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงแนวทางในการคัดเลือกพันธุ์และปรับปรุงพันธุ์ในลักษณะสมรรถนะการผลิตและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ของไก่พื้นเมืองลูกผสมที่มีการเจริญเติบโตที่ดี มีการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด และความเป็นไปได้ของแนวทางการสร้างพันธุ์ไก่เนื้อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ ดังนั้นวัตถุประสงค์ของงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาสมรรถนะการผลิตและ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของไก่พื้นเมืองลูกผสมที่เกิดจากพ่อพันธุ์ 2 สายพันธุ์ คือ แม่ไก่ลูกผสมพ่อไก่เนื้อกับแม่ไก่ไข่ (LBC) และ แม่ไก่ลูกผสมพ่อไก่เซียงไฮ้โรดบาร์กับแม่ไก่ไข่ (LSRBC) การปรับปรุงเพื่อสร้างไก่ลูกผสมพื้นเมืองนอกจากผู้บริโภคมักจะได้อรรถประโยชน์ไก่ที่คุณภาพ รสชาติ ใกล้เคียงกับไก่พื้นเมืองแท้แล้ว นอกจากสร้างแหล่งอาหารที่ปลอดภัย และเป็นทางเลือกให้แก่ผู้บริโภคแล้ว ยังเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ของประเทศให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ลดการนำเข้าพันธุ์จากต่างประเทศ และลดการผูกขาดทางการค้ากับบริษัทเอกชน

วิธีการศึกษา

สัตว์ทดลอง

การศึกษานี้ใช้ไก่ลูกผสมพื้นเมืองคณะอายุ 1 วัน จำนวน 200 ตัว โดยแบ่งกลุ่มการทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 ซ้ำ ดังนี้ กลุ่มการทดลองที่ 1 ลูกไก่ลูกผสมพื้นเมืองที่เกิดจากพ่อพันธุ์ \times แม่ไก่ลูกผสม (พ่อไก่เนื้อ+แม่ไก่ไข่) (LBC) กลุ่มการทดลองที่ 2 ลูกไก่ลูกผสมพื้นเมืองที่เกิดจากพ่อพันธุ์ \times แม่ไก่ลูกผสม (พ่อไก่เซียงไฮ้โรดบาร์+แม่ไก่ไข่) (LSRBC) โดยทำการเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมืองที่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรกรรมเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การเก็บข้อมูลสมรรถนะการผลิตและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

ไก่ลูกผสมพื้นเมือง 2 สาย (ซี \times ลูกผสมไก่ไข่-ไก่เนื้อ, LBC และ ซี \times ลูกผสมไก่ไข่-เซียงไฮ้โรดบาร์, LSRBC) ถูกเลี้ยงในโรงเรือนระบบเปิด แบบขังตลอดเวลา ฟูฟั้นด้วยแกลบ มีน้ำและอาหารให้กินตลอดเวลา ความหนาแน่น 1.56 ตัวต่อตารางเมตร โดยใช้อาหารสำเร็จรูปทางการค้า บริษัทท็อป ฟีด มิลล์ จำกัด ที่มีระดับโปรตีน 21 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งน้ำหนักไก่ทุก 1 สัปดาห์ เพื่อบันทึกการเจริญเติบโต ประสิทธิภาพการใช้อาหาร และต้นทุนต่างๆ เมื่อสิ้นสุดการทดลอง คือ ไก่มีน้ำหนักประมาณ 1,200 กรัม ศึกษาสมรรถนะการผลิต คือ น้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นเมื่ออายุ 8 สัปดาห์

(BWG) อัตราการเจริญเติบโตต่อวันเมื่อไก่มีอายุ 8 สัปดาห์ (ADG) ประสิทธิภาพการใช้อาหาร (FCR) และคำนวณผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมือง ทั้ง 2 กลุ่มการทดลอง

การวิเคราะห์ทางสถิติ

ข้อมูลที่ได้จากการทดลองทั้งหมดนำมาวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวน (Analysis of variance) ตามแผนการทดลองแบบสุ่มตลอด (CRD) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่ได้จากแต่ละกลุ่มทดลองโดยวิธี Duncan's new multiple range test (DMRT) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SAS⁷

ผลการทดลอง และวิจารณ์

จากการศึกษาทางด้านสมรรถนะการผลิต และผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ของไก่ลูกผสมพื้นเมือง (ซี) ซึ่งได้มีการเลี้ยงไก่ลูกผสมพื้นเมืองโดยใช้พ่อพันธุ์ซีผสมกับแม่พันธุ์การค้า จำนวน 2 กลุ่ม คือ 1) LBC และ 2) LSRBC ได้ผลการทดลองดังนี้

1) ผลทางด้านสมรรถนะการผลิต

ผลจากการศึกษาพบว่า ไก่กลุ่ม LBC มีน้ำหนักตัวเมื่ออายุ 1-8 สัปดาห์ อยู่ระหว่าง 45.800 – 1,133.780 กรัม และ LSRBC อยู่ระหว่าง 38.128 – 800.960 กรัม (Figure 1)

เมื่อวัดค่าน้ำหนักตัวที่เพิ่ม 0-8 สัปดาห์ มีค่าเท่ากับ 1,087.980 และ 762.840 กรัม ตามลำดับ ค่าการเจริญเติบโตต่อวันที่อายุ 8 สัปดาห์ ไก่ LBC มีค่า 19.430 กรัม/วัน และไก่ LSRBC มีค่าเท่ากับ 13.622 กรัม/วัน ค่าอัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นเนื้อ เท่ากับ 2.075 และ 2.442 ตามลำดับ (Table 1) ซึ่งจะเห็นได้ว่าไก่กลุ่ม LBC มีสมรรถนะการผลิต ดีกว่าไก่กลุ่ม LSRBC แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) เนื่องจากไก่กลุ่ม LBC เป็นไก่ลูกผสมพื้นเมืองซี ที่เกิดจากการผสมของแม่ไก่เนื้อทางการค้า จึงส่งผลให้ไก่ในรุ่นลูกที่เกิดขึ้นมีสมรรถนะการผลิตที่ดี จากข้อมูลสมรรถนะการเจริญเติบโตของไก่กลุ่ม LBC ซึ่งให้เห็นได้ว่า ไก่ลูกผสมพื้นเมืองซีมีสมรรถนะการผลิตที่ดี หากมี

การดูแลจัดการด้านอาหารและการจัดการที่ดี ดังนั้น การนำไก่ลูกผสมพื้นเมืองซีไปเลี้ยงเพื่อเป็นอาชีพ ไก่ จำเป็นต้องได้รับการจัดการ และอาหารที่เหมาะสม กล่าวคือมีระดับโปรตีนไม่น้อยกว่า 21 เปอร์เซ็นต์ ใน ระยะ 4 สัปดาห์แรกของการเจริญเติบโต เพื่อให้ไก่ ลูกผสมพื้นเมืองได้แสดงศักยภาพด้านพันธุกรรมได้ อย่างเต็มที่ ถึงแม้ว่าสิ่งมีชีวิต ที่มีพันธุกรรมที่ดี สมรรถนะการผลิตจะแสดงออกได้ดีเต็มที่หากมีปัจจัย ทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยเช่นกัน จากการตรวจ เอกสารพบว่าค่า อัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนัก ของไก่พื้นเมืองพันธุ์เหลืองหางขาว พันธุ์ประดู่หางดำ พันธุ์ไก่แดง และพันธุ์ซี มีค่าเท่ากับ 4.08, 3.49, 3.76 และ 4.04 ตามลำดับ⁶

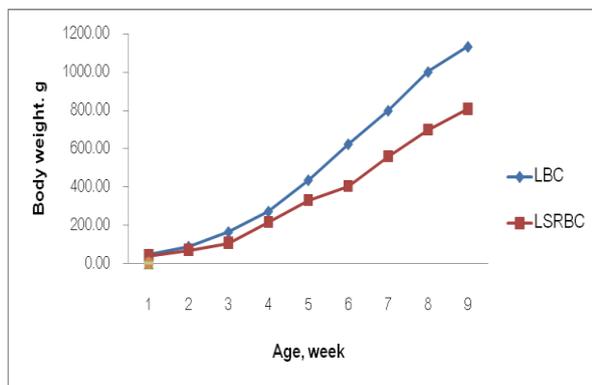

Figure 1 The body weight 1 – 8 weeks of crossbred native chicken (Chee)

2) ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของไก่ ลูกผสมพื้นเมืองซี ทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งให้เห็นได้ว่า ไก่ลูกผสม พื้นเมืองซี กลุ่ม LBC ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ดี ว่าไก่ลูกผสมพื้นเมืองซี กลุ่ม LSRBC ดังจะเห็นได้จาก ค่าผลตอบแทนการขายต่อตัว (SBR) ในไก่กลุ่ม LBC มีค่าสูงกว่าไก่กลุ่ม LSRBC (102.038 และ 72.088 บาทต่อตัว ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาถึงค่า ผลตอบแทนกำไรสุทธิต่อตัว (NPR) ไก่กลุ่ม LBC มีค่า เท่ากับ 76.443 บาทต่อตัว ซึ่งสูงกว่าไก่กลุ่ม LSRBC ซึ่งมีค่าเท่ากับ 30.188 บาทต่อตัว (Table 2) เนื่องจาก ไก่กลุ่ม LSRBC ใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงที่นานกว่าไก่ กลุ่ม LBC จึงส่งผลให้ผลตอบแทนกำไรสุทธิต่ำ สำหรับต้นทุนค่าอาหารในการเปลี่ยนเป็นน้ำหนักของ ไก่ สามารถหาได้จากค่า Feed cost per gain, FCG พบว่าไก่กลุ่ม LBC มีค่าเท่ากับ 25.598 บาทต่อตัว แต่ ไก่กลุ่ม LSRBC มีต้นทุนทางด้านอาหารในการ เปลี่ยนเป็นน้ำหนักตัว เท่ากับ 41.898 บาทต่อตัว ซึ่งมี ค่าที่สูงกว่า ไก่กลุ่ม LBC

จากการศึกษาสมรรถนะการผลิตและ ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการเลี้ยงไก่ลูกผสม พื้นเมืองซี ทั้ง 2 กลุ่มเป็นไปในทางเดียวกัน คือ ไก่ กลุ่ม LBC มีสมรรถนะการผลิตที่ดีกว่าไก่กลุ่ม LSRBC และสอดคล้องกับค่าผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ที่ พบว่าไก่กลุ่ม LBC ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจดีกว่า ไก่กลุ่ม LSRBC

Table 1 The productive performance of two crossbred native chickens (Chee)

weeks	Body weight, g	
	LBC ^{1/}	LSRBC ^{2/}
0	45.800 ^A	38.128 ^B
1	88.000 ^A	70.558 ^B
2	164.333 ^A	116.155 ^B
3	271.430 ^A	178.270 ^B
4	426.600 ^A	308.850 ^B
5	624.080 ^A	439.230 ^B
6	799.170 ^A	572.120 ^B
7	1,002.180 ^A	668.080 ^B
8	1,133.780 ^A	800.960 ^B
BWG, g	1,087.980 ^A	762.840 ^B
ADG, g/d	19.430 ^A	13.622 ^B
FCR	2.075 ^A	2.442 ^B

^{AB} mean with different superscript in a row are significantly different (P < 0.001)

^{1/} LBC : (Broilers + Layers) × Chee

^{2/} LSRBC: (Shanghai Road Bar + Layers) × Chee

BWG = Body Weight Gain; ADG = Average Daily Gain; FCR = Feed Conversion Ratio

Table 2 The economic benefits return for overall 56 day of testing on crossbred native chickens (Chee)

Treatment	Survival rate (%)	FCG ^{1/} (Baht / bird)	FC_G ^{2/} (Baht / bird)	RFC ^{3/}	SBR ^{4/} (Baht / bird)	NPR ^{5/} (Baht / bird)
LBC	99.000	25.598	14.870	15.022	102.038	76.443
LSRBC	94.290	41.898	21.235	22.520	72.088	30.188
P-value	-	Ns	***	***	***	***

^{***} mean with different superscript in a row are significantly different (P<0.001)

^{1/} FCG (Feed cost per gain) = (FCR * feed cost) / (Survival / 100)

^{2/} FC_G = feed cost / BWG,kg

^{3/} RFC = (FC_G / Survival rate) * 100

^{4/} SBR (Salable bird return) = Price of live chicken (90 Baht) * BW

^{5/} NPR (Net profits return per bird) = SBR – FCG

สรุป

ไก่ลูกผสมพื้นเมืองซี ทั้ง 2 กลุ่มการทดลอง คือ LBC และ LSRBC ถูกนำมาทดสอบสมรรถนะการผลิต และ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ สามารถสรุปได้ว่า ไก่กลุ่ม LBC ให้สมรรถนะการผลิตและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า ไก่กลุ่ม LSRBC ทั้งนี้เนื่องมาจากไก่กลุ่ม LBC เป็นไก่ลูกผสมพื้นเมืองที่เกิดจากพ่อไก่

พื้นเมืองพันธุ์ซี่ ผสมกับแม่ไก่เนื้อทางการค้า จึงส่งผลให้ไก่ลูกผสมในรุ่นลูกมีสมรรถนะการผลิตที่ดีกว่าไก่กลุ่ม LSRBC นอกจากนี้ไก่ลูกผสมพื้นเมือง จะสามารถแสดงศักยภาพในการผลิตได้ดีเต็มที่ หากมีการจัดการทางด้านอาหารและการจัดการให้ดีเต็มที่ ดังนั้นเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ ควรให้ความสำคัญในปัจจุบันที่กล่าวมาอย่างเต็มที่

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ที่สนับสนุนเงินทุนวิจัยและให้โอกาสในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรกรรมเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์สถานที่ในการเลี้ยงสัตว์ทดลอง และขอขอบคุณห้องปฏิบัติการสาขาสัตวศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เอกสารอ้างอิง

1. Jaturasitha, S., Srikanchai T, Kreuzer M. and Wicke M. Differences in carcass and meat characteristics between chicken indigenous to northern Thailand (black-boned and Thai native) and imported extensive breeds (Bresse and Rhode Island red). Poultry Science Journal 2008; 87:160–169.
2. อภิชัย รัตนวราหะ. ไก่พื้นเมือง : สัตว์เศรษฐกิจระดับชาวบ้าน. สำนักพิมพ์มติชน.กรุงเทพฯ. 2541; 93 หน้า.

- 3.เกรียงไกร โชประการ, วัชรพงษ์ วัฒนกุล และ วรพงษ์ สุริยจันทร์ทอง. 2543. ไก่พื้นเมืองและไก่ลูกผสมพื้นเมือง. อดีตและปัจจุบัน. คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- 4.สัญญาชัย จตุรสิทธา, ศุภฤกษ์ สายทอง, อังคณา ผ่องแผ้ว, ทศนีย์ อภิชาติสร้างกูร และ อำนวย เลี้ยวธรรากุล. คุณภาพซาก และเนื้อของไก่พื้นเมืองและสายพันธุ์ลูกผสมสี่สายพันธุ์. รายงานการวิจัยชุด "การพัฒนาไก่พื้นเมือง". 2546. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- 5.มนต์ชัย ดวงจินดา, บัญญัติ เหล่าไพบูลย์, เทวินทร์ วงษ์พระลับ, พิชญ์รัตน์ แสนไชยสุริยา และเกษม นันทชัย. โครงการ "การทดสอบสมรรถนะการเจริญเติบโตและความนุ่มเนื้อในไก่ลูกผสมที่ได้จากพ่อพันธุ์พื้นเมืองไทยกับแม่พันธุ์ทางการค้า. 2550. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- 6.อำนวย เลี้ยวธรรากุล, ศิริพันธ์ โมราถบ และชาติรี ประทุม. แนวทางสร้างการรับรู้ไก่ประดู่หางดำ เชียงใหม่ 1 ในกลุ่มผู้บริโภค. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. 2552. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
7. SAS. User's Guide: Statistics, V.6.12. SAS Institute Inc., Cary. NC; 1998.